

Viiime aikoina lehdissä on paljon ollut esillä tiettyjen ammattien väheneminen tai katoaminen, joihin myös hammasteknikon ammatti on laskettu kuuluvaksi, on aiheuttanut epätietoa ja kysymyksiä hammasteknisessä ammattikunnassa. Kaikki alkoi, kun lehdissä julkaistiin Etla:n raportti, joka pohjautuu Oxfordin yliopiston tekemään tutkimukseen. Tutkimus pitää varmasti paikkansa, mutta se on tehty pohjoisamerikkalaisen työelämän ja mallin mukaan. Onneksi Suomessa hammasteknikoiden koulutus ja rooli terveydenhoidon koneistossa ei ole sama kuin Amerikan Yhdysvalloissa. Tutkimus ei näin ollen ole käyttökelpoinen Suomen hammasteknistä työympäristöä analysoitaessa.

Työelämässä tapahtuneet muutokset ja vauhti ovat olleet amerikkalaisissa hammaslaboratorioissa murskaavaa ja siihen on syynsä. Suurin syy on koulutustaso ja amerikkalaisten hammaslaboratorioiden rakenne. Pohjoisamerikkalainen koulutustaso ei vastaa millään mittareilla suomalaisen hammasteknikon koulutusta. Suuret hammaslaboratoriot ovat Atlantin tuolla puolen perustaneet suuruutensa erittäin halpaan ja kouluttamattomaan työvoimaan. Suurin osa suurissa hammaslaboratorioissa työskentelevistä henkilöistä on ollut niin sanottuja kadulta repäistyjä, yleensä maahanmuuttajataustaisia, yhden työvaiheen prosessityöntekijöitä. Tietokoneavusteinen teknologia on ollut ja tulee olemaan myrkyä tälle työntekijäryhmälle. Tietokoneet ja skannerit ovat syrjäyttäneet ja tehneet tarpeettomiksi nämä matalan koulutustason työntekijät.

Suomalainen hammasteknikkokoulutus perustuu kokonaisvaltaiseen hammasproteettiseen osaamiseen niin teknisesti kuin lääketieteellisestikin. Vaikka koulutuksesta voi olla montaa mieltä ja koulutusta onkin koko ajan pakko kehittää, kuten kaikkia muitakin työelämässä tapahtuvia asioita, on suomalainen hammasteknikkokoulutus käytännössä maailman huippua. Jyrsimet ja tietotekniikka tulevat muuttamaan meidänkin toimenkuvaa, mutta eivät samalla tavalla kuin Yhdysvalloissa.

Itseäni on häirinnyt jo vuosia ulkomaalaisten hammasteknikkoluennotsijoiden käyttämä CDT lyhenne, Certified Dental Technician. Lyhenne on ilmeisesti vakiintunut eurooppalaisissakin piireissä kuvaamaan luennoitsijan suorittamaa hammasteknistä tutkintoa. CDT tittelin myöntää yhdysvaltalainen järjestö NBC, National Board of Certification. Sertifioidun hammasteknikon arvonimen saa suorittamalla NBC:n kolme testiä neljän vuoden aikajanan sisällä, järjestys on vapaa. Kirjalliset testit koostuvat monivalintakysymyksistä ja ovat laajuudeltaan 80 ja 160 kysymystä. Suorittamalla testit hyväksytysti on CDT arvonimi ostettavissa. Poikkeaa jonkin verran suomalaisesta hammasteknikkokoulutuksesta.

Mikä sitten olisi oikea lyhenne suomalaiselle hammasteknikolle maailmalla matkustaessa? Olemme suomessa laillistettuja hammas-tekniikoita eli viranomaistahon valvoma ammattiryhmä. Hammasteknikon nimikettä ei saa käyttää kuin laillistettu hammasteknikko ja sama koskee erikoishammasteknikkoa. Olen kuullut, että Helsingissä toimisi erikoisteknikon nimellä itseään tituleeraava hammasteknikko, toivottavasti tieto ei pidä paikkaansa. Emme kaipaa valehammasteknikkoja, emmekä vale-erikoishammasteknikkoja.

Hammasteknikkolehden numeron 3/2013 artikkelin pohjalta suosittelen LDT (Licenced Dental Technician) lyhenteen käyttöönottamista.

Oikein mukavaa alkukevättä lukijoille, kohta saa kaivaa shortsit esille!

Anders Wollstén, päätoimittaja

Sisältö:

Pääkirjoitus	3
Pienesinekuvaus hammastekniikassa	4
<i>Anders Wollstén</i>	
Hammasteknikkokoulutus Turun uuteen koulutuskeskittymään	12
<i>Pasi Alander</i>	
Tansanian koulutusretki.....	14
<i>Olli Ilmavaltta</i>	
Hammasteknikoiden koulutus maailman maineessa.....	18
<i>Ilkka Tuominen</i>	
50 vuotta sitten Hampaanhoitoa Samoasaarilla.....	20
<i>Eduardo Servilado Hampula</i>	
Henkilötietomatrikkeli 2005- 2015	22
<i>Anders Wollstén</i>	
Hammasteknikkoseuran kevätlu- entopäivät Turussa	23
<i>Teemu Oinio</i>	
www.hammasteknikko.fi	26
<i>Teppo Kariluoto</i>	
EHT-liiton sivut	30
<i>Tuula Mohtaschemi</i>	

**Hammasteknikko 2/2014
ilmestyy viikolla 20.**

**Aineisto toimitukseen
30.04.2014 mennessä**